

בכדי שתהיה יראת הקב"ה עולה וشورה על כלם. **וְרֹא דָא** זהה הסוד של מש"ב בפסוק, (קהלת ג) **וְהִיאֶלְהִים עֲשֵׁה שִׁירָאו מַלְפִנֵּיו** [קמ"ח]. **מאי עֲשֵׁה** מה הפירוש עשה. **עֲשֵׁה לְהָא מַקְטְּרָגָא, וְאַתְקִין לִיה קְטִיחָה,** **לְמַהֲיוֹ סִיְיפָא שְׂנִינָא עַל בָּל עַל מָא** אלא פירושו שהקב"ה עשה את המקטרג והתקין אותו לפני עצמו ש"י היה חרב חרדה על כל בני העולם. **וּכְלָדָא** (צ"ט נ"א) **בְּגִין דִּידְחָלוֹן מַקְטִי קְדָשָׁא בָּרִיךְ הוּא כָּל-** וכל זה הוא בכדי שבכל בני העולם יפחדו מפני הקב"ה. **וְדָא אִיהוּ סְגִנְטִירָא,** **וְתַבְעַ חֹבֵי בָּנִי נְשָׂא, וְתַבְעַ דִּינָא** ואותו השוטר הרוא טובע את עוננות בני האדם בגל שם שמעו לפיתויו וכן הוא טובע עליהם דין ומעורר בנגדם את הדין העליון על מה שחתאו (רמ"ק), **וְתַפְיסֵם בָּנִי נְשָׂא וְקַטִּיל לֹזֶן וְאַלְקֵי לֹזֶן, פָּלָא כַּמָּה דַּנְפִיק מִן דִּינָא** וכן הוא טובס את בני האדם להביאם אל מקום קבלת עונשם וכן הוא הורג את החיבאים מיתה וכן הוא מכבה את החיבאים מלכות והכל נעשה כמו שנפסק ע"י הבית דין העליון מכח הדין שהאדם עורר על עצמו.

(רמ"ק).

• א/or הרשב"י •

שורש מחשבת בריאת דין בעולם היה לחסド ולרחמים ולהטבה גמורה בכדי שיראו מפני, ולעולם יהיה טוב להם.

[קמ"ח] ובאייר הבאר מים חיים על מש"ב והאללים עשה שיראו מפני, פירוש שלוה נברא בריאת הדין בעולם בכדי שיראו מפני מלפני הדין ולא יצטרך לבוא עליהם, ונמצא

הקב"ה רוצה שהעולם יתקיים בדין ולדעת שיש דין ויש דין

**כגונָא דהַהוּא מִמְוֹנָה בֵּית דִין דְלִתְתָּא, דָאֲתִיְהִיב
לִיהּ רְשֵׁי לְאַדְבָּרָא קְפִי בֵּי דִינָא, פְּלוֹנִי עֲבֵד
בֵּה, וּפְלוֹנִי עֲבֵר עַל בֵּה, וּלְמַתְבָּעָ עַלְיִיחּוּ דִינָא** והמקטרג
הוא כדוגמתו הממונה מטעם בית הדין שלמטה שניתנת לו הרשות להזכיר לפני הבית
הדין שפלוני עשה עברה זו ופלוני עבר על עברה כזאת בכדי לחייב עליהם דין. **וְתַגְנָז,**
**רְשֵׁו אֲתִיְהִיב לְהַהּוּא מִמְוֹנָה בֵּית דִין, לְאַנְגָּלָא עַל בֵּי
דִינָא פְתָחָא, עַד דִינְרוֹן דִינָא עַל בֶּל מָה דָאִיחּוּ תְבָע,**
**וְלִיתּ רְשֵׁו לְבֵית דִין לְדַחְיִיא לִיהּ וּלְמַדְנוּ שְׂלָאוֹתוֹ הַמְמוֹנָה שֶׁל הַבֵּית
דִין נִתְנָתָה הַרְשָׁוֹת, בְכָדִי לְנַעֲולֵת הַפְתָחָה עַל הַבֵּית דִין עַד שָׁהּם יִפְסְקּוּ דִין עַל כָּל מָה שַׁהְוָא
תוּבָע וְאֵין רְשָׁו לְבֵית דִין לְדַחְותּוֹ.** **בְגִין** (ישעה סא) **כִּי אָנִי יְהֹוָה
אֲוֹהָב מִשְׁפָט** [קמ"ט] בಗל' שאמר הקב"ה כי אני ה' אהוב משפט. **וְאִיחּוּ בְעֵי
דָעֵלָמָא יְתַקְיִים בְּדִינָא, וּלְמַנְדָע דָאִיתּ דִין וְאִיתּ דִין**

והקב"ה רוצה שהעולם יתקיים בדין ולדעת שיש דין ויש דין.

• • אָוֹר הַרְשָׁבָ"י • •

לעצמו בדין, אל הקדוש ברוך הוא יודעים [קמ"ט] ואיתא בילוקט שמעוני על מש"ב כי אני
שמעכם אני יושב, שנאמר כי אני ה' אהוב
משפט, ואם הטיתם אותו ממים עצמאם,
לאדם תשפטו כי לה, המשפט של הקדוש
ברוך הוא, שלא יאמרו הדיניין אנו יושבים
שנאמר וקרבתני אליכם למשפט.

הַלִּימֹוד הַיּוּמִי

ביום ר'ה ניתנת הרשות למקטרגן לבסוט את פתח המלך ז"א והמלכות מוכוסה בפנים

**בַּהֲאֵי גְּנוּנָא שְׁוִי קְרִדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא קְפִיה לְהָאֵי, דָאִידָו
תַּבָּע דִּינָא קְפִיה מְלָכָא, עַל כָּל בְּנֵי עַלְמָא** ובמו שבר

הוא בבית דין שלמטה, בדוגמה בר למלחה שם הקב"ה לפני את המקטרגן שהוא טובע את הדין על כל בני העולם לפני המלך הקב"ה. **וּבַהֲאֵי יוֹמָא אַתִּי הַיְבָ לִיה
רְשָׂו, לְכַפְּסָאָה פְּתַחָא דְמֶלֶכָא, וּסְיַהְרָא אַתְּחַפְּיָא לְגַזּוֹ,
עַד דִּירְתָּגָזָר דִּינָא עַל כָּל בְּנֵי עַלְמָא** ובזה היום של ראש השנה ניתנת

הרשות למקטרגן לבסוט את פתח המלך ז"א ואזו המלכות הנקראות לבנה היא מוכוסה בפנים
ואינה מאירה לתחתונים במידת הרחמים עד שיגור הדין על כל בני העולם. **וְאַפּ עַל
גַּב דְכָלָא אַתְּגָלִי קְפִיה קְרִדְשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, לֹא בְּעֵי אַלְא
בְּרִינָא, כְּלֹא בְּגְנוּנָא חַדָּא עַילָּא וְתַתָּא** ואפילו שהכל גלי לפני
הקב"ה ומיד שחטא האדם היה ראוי להענישו ללא כל סדרי הדין האלו בכל זאת הקב"ה
לא רוצה להנחי את העולם אלא רק ע"י סדר הדין והתקין את הכל בעולם העליון והתחתון
באופן אחד בכדי שהאדם לא יהיה נידון בערך הגבואה אלא רק כפי הנהוג אצל בני האדם

למטה (רמ"ק) •

הملacons הנקראים עיני ה' הם העדים במשפט

**אַתְּקִין פּוֹרְסִיא דִּינָא בַּהֲאֵי יוֹמָא, וּסְנַטִּירָא אַתָּא,
וְתַבָּע דִּינָא עַל כָּל עֻזְבָּדִי בְּנֵי עַלְמָא, כָּל חַדּ**

הليمוד הימי

וְחַד כִּפּוֹם אֲרֻחוֹי, וּכִפּוֹם מֵה דָעַבֶּד ובראש השנה הקב"ה התקין את בסא הדין ואוז השוטר המקטרג בא ותובע דין על כל מעשי בני העולם כל אחד ואחד כפי דרכיו וכפי מה שהוא עשה. **וְסַחְדִּין אַתִּין וְסַחְדִּי עַל בָּל עֹזְבָּדִי** בני עלמא. **וְאַלְיִין אַיִנוֹן עִינֵּי יְהֹוָה,** **דְּאַיִנוֹן מִשְׁטָטִי בְּכָל עַלְמָא** ואוז העדים באים ומעידים על כל מעשי בני העולם ואלו העדים הם המלאכים הנקראים עיני ה' המשוטטים בכל העולם. **וְכָמָה אַיִנוֹן עִינֵּי יְהֹוָה,** **דְּלִית לֹזָן חַשְׁבָּנָא,** **דְּקָא אַזְלִי וּמִשְׁטָטִי בְּכָל עַלְמָא,** **וְחַמְאָן בְּלַעֲבָדִי בְּנֵי עַלְמָא** ויש כמה מלאכים הנקראים עיני ה' ואין להם חשבון ומספר והם הולכים ומשוטטים בכל העולם ורואים את כל מעשי בני העולם (גנ). •

המלאכים עולים ומעידים על כל דרכי איש ומעליהם לפניו הקב"ה

וְוַיְלֹא יְאַיְנוֹן דָלָא מִשְׁגִּיחַי וְלֹא מִסְתְּבָלַי בְעֹזְבָּדִיהָן אוֵי לאלו שאינם מושגחים ואינם מתבוננים במעשהיהם, **דְהָא לְגַבְיִיחּוֹ** קיימין אלין סחדי מלבא, **וּמִשְׁגִּיחַי וְחַמְאָן בְּלַמְּה דְאַיִנוֹן עַבְדִּין,** **וְקָאָמֵרִי,** **דְהָא אַיִנוֹן סְלָקִי וּסְחָדִי קְפִּי מְלַכָּא** כי הרי עצם עומדים אלו העדים של המלך הקב"ה ומושגחים ורואים את כל מה שהם עושים ואח"כ הם אומרים ומעידים את הדבר למעלה מאחר שהם עולים ומעידים

• א/or הרשב"י •

(גנ) ואפילו שכחוב בפסוק שם שבעה עיני מתפשטים לבמה אלף אלפיים כוחות ומלכים
ה/ כי הם בוגר הו"ת, מכל מקום בפרטות הם (רמ"ק).

הליימוד היומי